

loven, som ikke skal rettes her, men den skal rettes og vil vist uden Vanskelighed kunne rettes ved en Forandring af selve Lærlingeloven. Det var i sin Tid ogsaa her i dette Ting Genstand for en meget heftig Disput, om man ikke skulde fordré af dem, der antog Lærlinge, at de havde aflagt Prøve paa deres Duelighed, og det mærkelige var, at der den Gang var en meget anset Repræsentant for Haandværk der tog Ordet for den Bestemmelse, der da blev indført i Lærlingeloven. Jeg tror, det vilde være hensigtsmæssigt at forandre det. Desuden har man jo den Vej at gaa, som min ærede Ven, det ærede Medlem for 9de Kreds (Stilling) hentydede til, at skulde de ikke faa deres Krig igennem her, have de ved deres Organisationer Middel til at fremtvinge Fagprøver. Det finder jeg er den naturlige Vej at gaa. Det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (Stilling) udtalte, at Landet kan jo ikke have noget imod, at der bliver lagt en Byrde paa Købstæderne, naar det blot selv bliver fri. Ja, jeg er overbevist om, at man paa Landet ikke vil paaskønne det, og det har det ærede Medlem ogsaa haft en vis Følelse af, thi naar alt kommer til alt, argumenterede han saaledes: Kunne vi først faa de tvungne Fagprøver indførte i Købstæderne, skal Landet nok komme efter, thi det vil ikke unde Købstæderne det Fortrin. Men hvorfor ville de saa indføre det her? Det er altsaa kun en Omvej, ad hvilken de ville naa det, som Tinget forkastede ved anden Behandling, og tror det ærede Medlem ganske ærligt, hvis denne Lov kommer ned i det andet Ting, at han vilde have nogen stor Glæde af nu at bringe denne Dissens ind i Loven, hvis hele Behandling dog bærer Præget af et Ønske fra alle Sider om at komme til et endeligt Resultat? Jeg tror det ikke, Saa trøstede det ærede Medlem med ved over for de Ulemper, der vilde følge af Vedtagelsen af Bestemmelsen, at henviser til, at Ministeriet jo havde Dispensationsret, og det vilde i alle Tilfælde benytte denne Dispensationsret. Ja, jeg har under Forhandlingerne baade i Næringslovkommissionen og her under denne Sags Behandling i Tinget fra mange Medlemmers Side sporet alt andet end velvillig Stemning for Ministeriets Dispensationsret. Jeg tror nu, at en Dispensationsret paa Næringsomraadet er i mange Retninger absolut nødvendig. Men naar det ærede Medlem saa stærkt anbefalede, at Ministeriet, hvor der forekommer Ulemper af Bestemmelsen, kan benytte sin Dispensationsret, kan det ærede Medlem være overbe-

vist om, at det ikke vil gaa bedre her end andetsteds, hvor Regeringen har benyttet sin Dispensationsret, og hvor det har vakt den allerstørste Utilfredshed. I den Henseende vil jeg erindre det ærede Medlem om Beretningerne fra Østerrig om, hvorledes Regeringens Dispensationsret der er benyttet, og hvilken Misfornøjelse det har frembragt i hele Haandværkerstanden, at Regeringen har gjort en saa udstrakt Brug deraf. Det er min Overbevisning, at det samme i fuldt Maal vil blive Tilfældet her, at de Folk, der underkaste sig Loven, ville føle sig forurettede i det Øjeblik Ministeriet — i mange Tilfælde, uden at man fuldt ud kan se Grunden dertil — kan dispensere andre fra at opfylde Betingelserne. Saa siger det ærede Medlem, at der er stærke Ønsker fremme fra Haandværkerne om at faa disse Prøver indførte. Jeg betvivler, at der er stærke Ønsker fremme fra Haandværkerne i Købstæderne alene. Jeg tror, at de have været fremme fra Haandværkerstanden i det hele taget, ikke blot for Købstæderne, men ogsaa for Landet, men jeg erindrér det ærede Medlem om, hvad jeg oplyste ved anden Behandling, hvorledes Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri udtaler sig i den sidste Aarsberetning om hele denne Sag. Det paavises der, hvilken glædelig Fremgang der i det hele taget har været i de senere Aar med Hensyn til disse frivillige Fagprøver, og at der alene i Byggefagene i Aarene 1885—98 er aflagt ikke mindre end 15,823 Fagprøver, og Beretningen slutter med den Udtalelse, at efter alt, hvad man kan dømme, er der ganske vist endnu en hel Del, der ikke have aflagt Fagprøver, men et er dog sikkert, og det er, at de allerfleste nuværende Mestre maa antages at have aflagt disse Fagprøver. Jeg ser ikke, at der naas noget ved nu for en Del at faa en Bestemmelse vedtagen, som ogsaa dette Ting har udtalt sig imod ved anden Behandling. Jeg tror, at det for det første vil kunne være et Stridspunkt mere paa Lovens videre Gang, og jeg ser ikke, at der virkelig opnaas noget derved. Jeg tror meget mere, at foruden alle de Betæneligheder, som i og for sig ere derved, vil denne Bestemmelse ogsaa bevirke en højst uheldig Adskillelse mellem By og Land og medføre mange Ulemper, særlig for Landets Vedkommende, som jeg ikke finder det heldigt at give Anledning til.

Oct. Hansen: Naar et æret Medlem er stillet saaledes, som det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds, at det er ham en